

QORTI TAL-MAGISTRATI (MALTA)

**MAGISTRAT DR.
MICHAEL MALLIA**

Seduta tal-15 ta' Dicembru, 2004

Avviz Numru. 468/1999/1

Domestica Ltd.

vs

Roberta Sultana u b'digriet tas-6 ta' Dicembru, 1999 il-Qorti ornat li isem il-konvenuta Roberta jigi kancellat u sostitwit bl-isem Rita

Il-Qorti,

Rat l-avviz iprezentat mis-socjeta' attrici fit-30 ta' Marzu, 1999 fejn talbet lil din il-Qorti li tikkundanna lill-konvenuta illi thallas is-somma ta' hames mijha u sitta u ghoxrin lira Maltin (Lm526) prezz ta' xoghol ta' injam konsistenti f"extra work for side door" kif spjegat dettaljatament fl-anness prospett Dok A liema xoghol gie ornat mill-konvenuta.

Bl-ispejjez, komprizi dawk ta' l-ittra legali ta' l-10 ta' Jannar, 1998 u bl-imghax legali mill-1 ta' Jannar, 1998.

Rat in-Nota ta' I-Eccezzjonijiet tal-konvenuta fejn eccepier:

1. Illi d-domandi attrici huma nfondati fil-fatt u fid-dritt u ghalhekk għandhom jigu rigettati bl-ispejjez stante li l-esponenti mhijiex il-legittima kontradittrici tas-socjeta' attrici billi kull trattattivi ma' l-istess socjeta' saru minn Rita Sultana u mhux mill-konvenuta.
2. Sussidjarjament u bla pregudizzju ghall-premess illi fil-fatt l-ammont mitlub mhux dovut stante li l-prezz konvenut kien jinkludi dak hekk imsejjah fil-kawza bhala "extra work for side door", fis-sens li kien jinkludi l-koxxa tal-bieb ukoll.
3. Salvi eccezzjonijiet ulterjuri.

Semghet ix-xhieda bil-gurament.

Rat l-atti u d-dokumenti kollha tal-kawza.

Ikkunsidrat:

Illi l-ewwel eccezzjoni tal-konvenuta giet sanata bid-digriet tas-6 ta' Dicembru, 1999 fejn il-Qorti awtorizzat il-korrezzjoni ta' l-isem, minflok Robeta Sultana l-isem għandu jigi jaqra Rita Sultana.

Għal dak illi jirrigwarda l-meritu, rrizulta li l-konvenuta Rita Sultana kienet ornat xogħolijiet ta' l-injam mingħand is-socjeta' attrici għal fond tagħha magħruf bhala "Drop Inn", f'Tigne tas-Sliema. Dan ix-xogħol kien jinvolvi l-bdil ta'l-aperturi ta' l-aluminium għal dawk ta' l-injam. Kien Lorry Sammut għan-nom tas-socjeta' attrici illi ra x-xogħol, kejolu u ipprezenta stima. Dawn gew accettati u beda jsir ix-xogħol. Principalment dana kien jikkonsisti fi bdil ta' tliet bibien fuq il-faccat, kull bieb b'erba' porzjonijiet u tieqa fuq wara b'porzjon wieħed. Saret ukoll stima ghall-flush doors u din giet accettata.

Ma hemmx kontroversja bejn il-partijiet dwar il-kwalita' tax-xogħol jew jekk giex esegwit skond is-sengħha u l-arti. Id-disgwid bejnithom jirrigwarda xogħolijiet 'extra' illi għamlet is-socjeta' attrici bil-valur ta' hames mijha u sitta u

ghoxrin lira Maltin (Lm526) liema xogholijiet il-konvenuta tikkontendi illi kien nvoluti u komprizi fl-istejjem originali.

Skond Lawrence Sammut, ix-xoghol ‘extra’ kien, “Top corners, 4 shutters on inside of glazed door and outside corners for shutters.” Dawna kienu *one unit of each*. Saru mbaghad tliet kisjiet tax-xambrelli tal-bieb u zewg *corners* illi jaqbdū fuq ix-xambrella (fol. 16). Meta gew ghax-xoghol fit-tieqa ta’ wara, I-konvenuta rega bdiela u riedet tiftaha f’bieb kif kienet originarjament. Ghalhekk, kelli jitkejjel xoghol mill-gdid. Peress illi I-konvenuta ma ridietx thalli aperturi minghajr sigurta ma sarx il-ftehim bil-miktub dwar ix-xoghol fuq il-bieb ta’ wara, izda s-socjeta’ attrici baqghet għaddejja bix-xogholijiet xorta wahda.

Peress illi I-appalt kien jinvolvi cifra ta’ madwar sebat elef lira Maltin (Lm7,000), is-socjeta’ attrici accettat illi tagħmel ix-xoghol ‘extra’ bhal *counter* u *recesses* fil-hajt illi thallu separatament. Izda I-konvenuta qeda tirrifjuta illi thallas I-ahhar fattura ta’ I-ammont fuq imsemmi, peress illi kif għajnejn qalid illi dan involut fl-istejjem originali.

Din pero’ ma kinitx I-iskuza li I-konvenuta originarjament għeb meta rceviet il-kont. Skond Lawrence Sammut, il-konvenuta ma sabet I-ebda oggezzjoni, izda talbet biss zmien ghall-pagament u riedet thallas I-ahhar ammont f’zewg partiti jew tlieta. Ta’ dan is-socjeta’ attrici ma sabet I-ebda oggezzjoni.

Meta rat pero’ li I-pagamenti baqghu ma gewx, avvicinat lill-konvenuta li għeb skuza li I-bank sab il-kont għoli wisq. Meta anki hawnhekk il-pagament baqa’ ma giex, imbagħad is-socjeta’ attrici rrikorriet ghall-Qorti.

Rita Sultana (fol 23) tħid illi kienet ikkummissjonat lil Lawrence Sammut peress illi kienet tafu personalment. Kienet taf ukoll illi dana jahdem mad-Domestica Limited u accettat illi x-xogħol isir minn din is-socjeta’, tant hu hekk illi wqt li kien qiegħed isir ix-xogħol il-konvenuta bdiet thallas ftit ftit. Qalet pero’, illi meta kien jintalab xi ammont illi ma kienx involut fl-istejjem, kienet thallas il-ghaliex is-socjeta’ attrici kien thedda illi ma jkomplux bix-xogħolijiet

jejk ma jsirx il-hlas. Meta mbagħad wasal l-ahhar kont hija rrifjutat illi thallas. Qalet pero', li x-xogħol fuq it-tieqa ta' wara kien bejn wieħed u iehor l-istess bhax-xogħol fuq il-bibien ta' barra, bl-istess kwistjonijiet jigu riflessi fuq il-bieb ta' wara.

Xehdu wkoll it-tfal tal-konvenuta, Roberta Sultana u Andreana Sultana illi kkonfermaw ix-xhieda ta' ommhom għal dak illi jirrigwarda l-ghoti ta' l-appalt u l-ordni in generali li l-aluminium kellu jinbidel kollu. Jikkonfermaw illi x-xogħol sar u li sar a sodisfazzjon tagħhom. Jafu pero', illi kien hemm kwistjoni dwar l-ahhar fattura illi gie allegat illi kellu jkun inkorporat fl-istejjem originali.

Il-konvenuta regħġet xehdet (fol. 65) fejn tat rendikont ta' l-oggezzjonijiet tagħha. Spjegat illi l-bieb ta' wara kellu jiswa' l-ammont ta' seba' mijha u tlieta u tmenin lira Maltin (Lm783), illi thallas u ma setax tifhem il-ghala ntbagħat dan il-kont 'extra'. Jidher pero', illi dan il-kont gie diskuss ma' Lawrence Sammut peress illi sar ftehim bejna u bejn Sammut. A fol. 25 il-konvenuta qalet, "Għalhekk, jiena kont sorpriza li meta mbagħad ipprezentali kont iehor ta' 'extra works'. Din l-ahhar quotation hija erba' darbiet aktar milli għamilli s-sur Sammut ghall-bibien ta' quddiem. Barra minn hekk , is-sur Sammut qalli li minflok jagħmilli discount, jagħmilli t-tabella ta' quddiem b'xejn u jiena accettajt."

Fix-xhieda tieghu Lawrence Sammut jikkonferma illi s-socjeta' attrici esegwit it-tabella bl-isem tal-hanut b'xejn.

Ikkunsidrat:

Illi b'din l-ahhar dikjarazzjoni l-konvenuta gabet fix-xejn l-allegazzjonijiet kollha tagħha rigward ix-xogħolijiet 'extra' illi allegatament għamlet is-socjeta' attrici. Kellhiex ragun jew le, waslet fi ftehim mas-socjeta' attrici illi din tesegwixxi bicca xogħol halli jigu saldati l-kwistjonijiet illi kien hemm bejnithom.

Kopja Informali ta' Sentenza

Minn naha tagħha, s-socjeta' attrici esegwit dan ix-xogħol, quindi din il-Qorti ma tarax xi skuza jista' jifdallha l-konvenuta biex izzomm il-pagament mitlub. Anki jekk hemm kontestazzjoni dwar ix-xogħolijiet, huma x'inhuma, dawn gew accettati fl-intier tagħhom mill-konvenuta u mhijiex qeda tagħmel oggezzjoni għal dak illi jirrigwarda l-kwalita', peress illi gie dikjarat għal darba, dartejn li x-xogħol sar a sodisfazzjon tagħhom.

Id-dizgwid illi hemm bejn il-partijiet jirrigwarda l-interpretażzjoni tal-ftehim u l-modalita' tal-hlas. Mhuwiex kontest anqas illi l-konvenuta hallset ftit ftit hekk kif kien qed jigi esegwit ix-xogħol. Jista' jagħti l-kaz illi din ma kinitx kuntenta bil-mod kif kien qed jintalab il-hlas u l-ammont tieghu. Pero', kienet taf il-modus *operandi* tas-socjeta' attrici fejn f'certa sitwazzjonijiet kien ser jintalbu xi hlasijiet ghall-xogħolijiet 'extra'. Quindi l-konvenuta messa ppreparat ruħha meta ordnat ix-xogħolijiet fuq wara u mhux taqbad u tordnahom mingħajr ma tħid xejn, taccetta x-xogħolijiet u mbagħad ma thallasx.

Kif għajnejn, pero', kwalunkwe dizgwid dwar il-ftehim li seta' kien hemm bejn il-partijiet gie solvut bl-arrangament illi sar bejnithom, li s-socjeta' attrici tagħmel it-tabella ta' quddiem b'xejn. Ladarba l-konvenuta accettab din il-proposta, allura '*pacta sunt servanda*' u issa ma tistax aktar topponi t-talba tal-hlas mingħand is-socjeta' attrici.

Għal dawn il-motivi:

Il-Qorti taqta' u tiddeċiedi billi tilqa' t-talba tas-socjeta' attrici u tikkundanna lill-konvenuta illi hallas is-somma ta' hames mijha u sitta u ghoxrin lira Maltin (Lm526) prezz ta' xogħol ta' injam konsistenti f"extra work for side door" kif mitlub u ordnat mill-konvenuta.

Bl-ispejjez u l-interessi legali mid-data ta' din is-sentenza kontra l-konvenuta.

< Sentenza Finali >

Kopja Informali ta' Sentenza

-----TMIEM-----